

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

واقفیه و اندیشه
واقفگیری پس از
امام کاظم علیه السلام

جعفر ربانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

واقفیه و اندیشه واقفگیری پس از امام کاظم علیه السلام

نویسنده:

جعفر ربانی

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	واقفیه و اندیشه واقفگیری پس از امام کاظم علیه السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۷	عوامل پیدایش واقفیه
۷	اشاره
۷	علاقه به زخارف دنیوی
۸	سن امام جواد
۹	غسل امام به وسیله امام
۹	قائم بودن امام کاظم
۱۰	تأخیر در تولد امام جواد
۱۰	پایان ظلمت
۱۱	پاورقی
۱۲	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

واقفیه و اندیشه واقفگیری پس از امام کاظم علیه السلام

مشخصات کتاب

عنوان: واقفیه و اندیشه واقفگیری پس از امام کاظم علیه السلام
 پدید آورندگان: امام نهم محمد بن علی (ع) (توصیف گر)
 ربانی، جعفر، ۱۳۳۳- (پدید آور)

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

صاحب محتوا: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان

توصیفگر: واقفیه

جعفریه واقفیه

وضعیت نشر: قم: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، ۱۳۸۷

ویرایش: -

خلاصه:

مخاطب:

یادداشت: ،ملزومات سیستم: ویندوز ۹۸+؛ با پشتیبانی متون عربی؛ +IE۶ شیوه دسترسی: شبکه جهانی وبعنوان از روی صفحه
 نمایش عنوان داده های الکترونیکی منشأ مقاله: کوثر :: خرداد ۱۳۷۷، شماره ۱۵

شناسه: [oai:tebyan.net/11926](http://oai.tebyan.net/11926)

تاریخ ایجاد رکورد: ۱۳۸۸/۴/۲۸

تاریخ تغییر رکورد: ۱۳۸۸/۷/۱

تاریخ ثبت: ۱۳۸۹/۶/۲۹

قیمت شیء دیجیتال: رایگان

مقدمه

«ولقد اخذ الله ميثاق بني اسرائيل و بعثنا منهم اثني عشر نقيبا» [۱]. تاریخ تشیع همواره با فراز و نشیب‌های زیادی همراه بوده است تا شیعیان را در بوته آزمایش قرار داده، صفوف حق و باطل و خالص از ناخالص را جدا نماید. شیعیان حقیقی طبق روایات بسیاری که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و امامان معصوم علیهم السلام نقل شده، معتقد به دوازده جانشین برای پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم هستند. جابر جعفی از اصحاب امام باقر علیه السلام می گوید: از آن حضرت سؤال کردم، معنی این آیه «ان عدة الشهور عند الله اثني عشر شهرا في كتاب الله...» [۲] چیست؟ (تعداد ماهها در کتاب خداوند از ابتدای آفرینش دوازده ماه معرفی شده است). حضرت آهی کشید و فرمود: مقصود خداوند از سال، جدم رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است که دوازده ماه دارد. از امیرالمؤمنین تا من و فرزندانم جعفر، پسرش موسی، فرزند او علی، فرزندش محمد، فرزند او علی، فرزند او حسن، فرزند او مهدی. که

دوازده امام و حجت خدا در بین مردم و نگهبانان وحی و علم خدایند... [۳]. با این همه، عده‌ای که خود را شیعه می‌دانند امامان را کمتر از دوازده نفر می‌دانند که واقفیه از جمله این گروه‌هاست در بیشتر موارد، منظور از واقفیه کسانی هستند که در امام کاظم علیه‌السلام توقف کردند و ولایت امامهای بعد از ایشان را نپذیرفتند. واقفیه خود به دو گروه تقسیم شدند: گروهی معتقد بودند امام موسی بن جعفر علیه‌السلام زنده و از نظرها غایب است و گروهی دیگر که اعتقاد داشتند حضرت که آخرین امام بود، رحلت فرمود. به این گروه قطعیه می‌گویند. [۴]. بسیاری از واقفیان مانند ابی نصر بزنطی با دیدن معجزات امام رضا علیه‌السلام دست از انحراف برداشتند و بقیه که بر عناد خود اصرار ورزیدند و به مصداق «یریدون لیطفؤا نور الله بافواهمم والله متم نوره» [۵] پس از مدتی کوتاه اثری از آنان باقی نماند و تلاشهایشان تأثیری در روند حرکت امامت نداشت. این نیز به سبب موضع‌گیری فکری و سیاسی ائمه علیهم‌السلام در برابر آنان بود. یونس بن یعقوب می‌گوید: از امام رضا علیه‌السلام پرسیدم: به کسانی که گمان دارند پدر شما زنده است، زکات پرداخت کنم؟ فرمود: هرگز! آنان کافر، مشرک و فاسد هستند. [۶]. این موضع امامان شیعه سبب شد تا شیعیان از ارتباط با واقفیان خودداری کرده، از آنان کناره‌گیری کنند. شیخ بهایی، در این باره می‌نویسد: شیعیان از گفتگو و همنشینی با واقفیان خودداری می‌کردند چه رسد که از آنها حدیث نقل کنند. بلکه می‌توان گفت با آنان بیشتر مخالفت می‌کردند، تا دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام چرا که در مواردی به خاطر تقیه مجبور بودند با مخالفین اهل بیت ارتباط داشته باشند اما انگیزه‌ای برای برقراری ارتباط با واقفیه‌ها نمی‌دیدند تا آنجا که به واقفیه عنوان «کلاب ممطوره» (سگهای باران خورده) اطلاق می‌کردند. [۷]. از سوی دیگر؛ در زمان امام کاظم علیه‌السلام فرهنگ و معارف شیعی به شکل کامل و گسترده در میان شیعیان روشن شده بود از این رو، چنین انحرافات تأثیری در اصل تشیع نداشت. از زمان امام باقر علیه‌السلام به بعد توسط امام صادق علیه‌السلام و امام کاظم علیه‌السلام تعداد زیادی از شیعیان چنان پرورش یافتند که هر کدام استوانه‌ای در فقه و کلام شیعی به حساب می‌آمدند. افرادی چون هشام بن حکم، هشام بن سالم، یونس بن عبدالرحمان و علی بن اسماعیل از بزرگان شیعه بودند که از رسوخ انحراف در مذهب شیعه جلوگیری کردند. [۸] اما اغلب منحرفین افراد ضعیف‌النفسی بودند که جز در شرایط خاصی زمینه رشد نداشتند.

عوامل پیدایش واقفیه

اشاره

بی‌شک دست سیاست‌بازان عباسی و مزدوران برمکی در ایجاد مشکلات و موانع در مسیر اهل بیت علیهم‌السلام نقش بسزایی داشت؛ اما انگیزه‌های اصلی پیدایش واقفیه را باید در این عوامل جستجو کرد: بسیاری از واقفیان مانند ابی نصر بزنطی با دیدن معجزات امام رضا علیه‌السلام دست از انحراف برداشتند.

علاقه به زخارف دنیوی

دنیا دریایی ژرف است که بسیاری را در خود غرق کرده است. پیامبران الهی و ائمه علیهم‌السلام همواره مردم را از این خطر بزرگ آگاه کرده‌اند و آن را ریشه همه گناهان دانسته‌اند و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمود: دنیا باعث هلاکت شما و گذشتگان از شما بوده و هست. [۹]. بنیانگذاران واقفیه سه نفر به نامهای؛ علی بن ابی‌حمزه بطائنی، زیاد بن مروان قندی و عثمان بن عیسی رواسی از وکلاء امام کاظم علیه‌السلام بودند و اموال فراوانی که مربوط به آن حضرت بود را در اختیار داشتند. آنان به جهت تصاحب این اموال ادعا کردند که موسی بن جعفر علیه‌السلام زنده و غایب است. چرا که در صورت اقرار به امامت حضرت

رضا علیه‌السلام ناچار بودند آن اموال را تحویل ایشان دهند. از این روی نه تنها اموال را غصب کردند بلکه از این امکانات جهت فریب دادن شیعیان دیگر مانند؛ حمزه بن بزیع، ابن مکاری، کرام خثعمی و دیگران استفاده کردند. [۱۰]. یونس بن عبدالرحمان بر این حقیقت تصریح می‌کند و می‌گوید: در زمان رحلت امام کاظم علیه‌السلام و کلای حضرت اموال فراوانی را که مربوط به امام بود، در اختیار داشتند و این، سبب توقف آنان گردید. (زیاد قندی هفتاد هزار دینار و علی بن حمزه سی هزار دینار) من با آنان مخالفت کردم و طبق وصیت امام کاظم علیه‌السلام مردم را به طرف حضرت رضا علیه‌السلام دعوت کردم، روزی آن دو نزد من آمدند و گفتند: چرا چنین سخن می‌گویی؟! اگر مال و ثروت می‌خواهی بی‌نیازت می‌کنیم. ده هزار دینار به تو می‌دهیم و ساکت باش. به آن دو گفتم: ما از ائمه علیهم‌السلام روایت داریم که هرگاه بدعت‌هایی آشکار شود، عالمان باید علم خود را اظهار کنند و گرنه نور ایمان از آنان سلب می‌شود و من در هر حال تلاش در راه خدا را رها نخواهم کرد. آن دو نفر کینه‌ی مرا در دل گرفتند و به من ناسزا گفتند. [۱۱]. سومین نفر؛ عثمان بن عیسی رواسی وکیل امام کاظم علیه‌السلام در مصر بود و اموال بسیاری (جوهات شیعیان برای امام علیه‌السلام) را در اختیار داشت. امام رضا علیه‌السلام سفیری نزد او فرستاد و دستور تحویل جوهات را صادر فرمود؛ عثمان بن عیسی در جواب نوشت: پدر شما زنده است. حضرت در پاسخ مرقوم فرمود: پدر من از دنیا رخت بر بسته و ما ارث او را تقسیم کردیم و این خبر حتمی است. عثمان بن عیسی بار دیگر در پاسخ نوشت: اگر پدر شما زنده باشد، شما را حقی در این اموال نیست و اگر از دنیا رحلت کرده است به من دستور نداد اموال را به شما تحویل دهم. [۱۲]. درباره‌ی یکی دیگر از واقفیان؛ منصور بن یونس برزج نیز همین علت ذکر شده است. او با اینکه به دستور امام کاظم علیه‌السلام خدمت علی بن موسی علیه‌السلام رسید و جانشینی ایشان را تبریک گفت، ولی بعد از شهادت امام هفتم این حقیقت را انکار کرد و تنها دلیلش این بود که اموالی را که مربوط به مقام امامت بود، تصاحب کند. [۱۳].

سن امام جواد

امام رضا علیه‌السلام پسری بجز امام جواد علیه‌السلام نداشتند که در هنگام امامت هفت سال داشت، کسانی که با مقام امامت آشنایی نداشتند، باور این موضوع برایشان مشکل بود؛ از این رو در ولایت امام رضا علیه‌السلام دچار تردید شدند. البته هر چند این مسأله در زمان امام کاظم علیه‌السلام پدید نیامد، ولی برای کسانی که از قبل به واقفیه گرویده بودند، دستاویز شد و موجبات توقف عده‌ای دیگر را فراهم آورد. شیخ مفید در این باره می‌نویسد: با رحلت علی بن موسی الرضا علیه‌السلام و جانشینی امام جواد علیه‌السلام در سنّ هفت سالگی، شیعیان به سه گروه تقسیم شدند: الف: گروهی که اکثریت را تشکیل می‌دادند و طبق سفارش حضرت رضا علیه‌السلام به امامت امام جواد علیه‌السلام معتقد شدند. اغلب منحرفین افراد ضعیف النفسی بودند که جز در شرایط خاصی زمینه رشد نداشتند. ب: گروهی که دست از اعتقاد به امامت حضرت رضا علیه‌السلام برداشتند و به واقفیه گرائیدند. ج: و گروه سوم که به امامت احمد بن موسی علیه‌السلام (فرزند دیگر امام کاظم علیه‌السلام) قائل شدند و گفتند: امام رضا علیه‌السلام به امامت او سفارش فرموده است. دلیل هر دو گروه، کم بودن سنّ امام جواد علیه‌السلام بود. [۱۴]. نوبختی؛ مؤلف فرق الشیعه نیز همین سخن را تأیید کرده است. [۱۵]. کم بودن سنّ امام جواد علیه‌السلام موجب شگفتی بعضی از شیعیان نیز شد که امام رضا علیه‌السلام ضمن مقایسه آن حضرت با عیسی بن مریم، که در گهواره به مقام نبوت رسیده بود، در مقام زدودن این شگفتی برآمد. صفوان بن یحیی که از یاران بسیار موفق امام بود، از حضرت رضا علیه‌السلام سؤال کرد که خداوند روزی را که شما در میان ما نباشید، نیاورد، ولی اگر چنین حادثه‌ای رخ داد، امام بعد از شما کیست؟ حضرت به امام جواد علیه‌السلام اشاره کرد (در حالی که آن حضرت سه سال داشت). پرسید: ایشان که سه سال بیشتر ندارد! فرمود: مگر ایرادی هست عیسی علیه‌السلام سه ساله بود و پیغمبری خدا را نیز بر عهده داشت. [۱۶].

غسل امام به وسیله امام

از روایات استفاده می‌شود که امام را باید امام غسل دهد، در حالی که موسی بن جعفر علیه‌السلام در زندان بغداد به شهادت رسید و امام رضا علیه‌السلام در آن زمان در مدینه بسر می‌برد. این موضوع دستاویزی دیگر برای واقفیه گردید. ابوبصیر می‌گوید: یکی از وصیت‌های امام باقر علیه‌السلام به امام صادق علیه‌السلام این بود که وقتی از دنیا رفتم، غیر از تو مرا غسل ندهد زیرا امام را فقط امام غسل می‌دهد. [۱۷] و ابومعمر می‌گوید: از امام رضا علیه‌السلام سؤال کردم: آیا امام را فقط امام غسل می‌دهد؟ فرمود: این، سنتی است از موسی بن عمران علیه‌السلام. [۱۸]. در مقابل این ادعای واقفیه، جوابی از سوی علی بن موسی الرضا علیه‌السلام نقل شده است احمد بن عمر حلال می‌گوید: به حضرت رضا علیه‌السلام عرض کردم: واقفیه در مورد انکار امامت شما به اینکه امام را فقط امام غسل می‌دهد، استدلال می‌کنند. - آنها چه می‌دانند؟! تو چه جواب دادی؟ - قربانت شوم به آنها گفتم: اگر مولای من بفرماید پدرم را در آسمان یا در زیر زمین غسل دادم، قبول می‌کنم و آنچه می‌گوید صحیح می‌دانم. - چنین نگو. - پس چه بگویم؟ - بگو من او را غسل دادم. - بگویم شما آن حضرت را غسل داده‌اید؟ - آری. [۱۹]. شیخ صدوق از این اشکال به صورتی دیگری پاسخ داده، می‌نویسد: نهی ائمه علیهم‌السلام از غسل امام توسط غیر امام به این معنی است که دخالت دیگران در غسل امام حرام است نه اینکه هر کس امام را غسل داد، او امام بعد است. [۲۰] بنابراین کسانی که امام کاظم علیه‌السلام را غسل داده‌اند، مرتکب حرام شده‌اند، نه اینکه امام رضا علیه‌السلام امام نیست. آخر سخن اینکه: احتمال می‌رود مقصود روایات، از غسل امام توسط امام، این باشد که امام مسؤول تجهیز امام است یعنی غسل و کفن و دفن امام یا باید توسط خود امام یا به اجازه و رضایت او باشد.

قائم بودن امام کاظم

یکی دیگر از عوامل پیدایش واقفیه چنانکه پیش از آن درباره بعضی از ائمه بنیانگذاران واقفیه سه نفر به نامهای؛ علی بن ابی‌حمزه بطنانی، زیاد بن مروان قندی و عثمان بن عیسی رواسی از وکلاء امام کاظم علیه‌السلام بودند، به وجود آمد، مهدویت بود که در میان شیعه از قوت زیادی برخوردار است هر چند روایات اهل سنت نیز دست کمی از آن ندارد. البته همواره این انحراف معلول فرصت‌طلبی و سودجویی اشخاص فرصت‌طلب نبود بلکه گاه به خاطر اعتقاد به مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم و ندانستن مصداق واقعی آن بود که برخی را دچار کجروی می‌کرد. ناگفته نماند که وجود اندیشه‌های غلوآمیز نیز در پیدایش این کج روی بی‌تأثیر نبود، به هر حال اندیشه مهدویت امام کاظم علیه‌السلام از طرف واقفیه ترویج می‌گردید. [۲۱]. رنجها و فشارهای روحی و جسمی شیعیان سببی دیگر بود که آنان بی‌صبرانه در انتظار قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم باشند؛ به گونه‌ای که در مورد هر یک از ائمه فکر کنند قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم اوست. علامه وحید بهبهانی در این مورد می‌نویسد: «شیعیان به علت محنتهایی که گرفتار آنها بودند و نیز کینه‌ای که از دشمنان در دل داشتند، پیوسته مشتاق دولت آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم بوده و خود را به این آرزو امیدوار نگاه می‌داشتند و از این رو بود که پیوسته از قائم سؤال می‌کردند و برخی می‌گفتند امام بعد، قائم است.» [۲۲]. سبب سوم در پیدایش فکر قائمیت امام کاظم علیه‌السلام روایاتی است که از بزرگان دین نقل شده است که برخی از آنها چنین است: یزید صائغ می‌گوید: وقتی خداوند موسی بن جعفر علیه‌السلام را به امام صادق علیه‌السلام عنایت کرد، من زینتی از نقره تهیه کردم و هدیه را به حضورش بردم. امام صادق علیه‌السلام فرمود: به خدا قسم این را به قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم هدیه کردی. [۲۳]. و در روایت دیگر که از علی علیه‌السلام نقل شده است، برقرار کننده قسط و عدل پس از ظلم و جور همنام شکافنده دریا [۲۴] و در حدیث دیگر فرزند حمیده، مادر امام کاظم علیه‌السلام، معرفی شده است. [۲۵]. در پاسخ باید گفت: بعضی از این روایات از نظر سند مخدوش می‌باشند. دوم اینکه، امامان معصوم علیهم‌السلام همه قائم به

امر خدایند ولی قائمی که زمین را پر از عدل و داد می‌کند، مهدی موعود(عج) است. عبدالعظیم حسنی می‌گوید: به امام جواد علیه‌السلام عرض کردم: امیدوارم قائم اهل بیت علیهم‌السلام که زمین را پر از عدالت می‌کند، همانطور که از ستم پر شده است، شما باشید، فرمود: هر یک از ما قائم به امر خدای عزوجل می‌باشیم و همه ما مردم را به دین خدا دعوت می‌نماییم؛ ولی قائمی که خداوند به وسیله‌ی او زمین را از کفر پاک می‌کند و آن را از عدالت پر می‌نماید، کسی است که زمان ولادتش بر مردم مخفی است و از میان ایشان غایب می‌شود و حرام است بردن نامش. او همان پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است. [۲۶]. و جابر بن یزید جعفی می‌گوید: از امام باقر علیه‌السلام درباره‌ی قائم سؤال شد، حضرت دست خود را به شانه‌ی امام صادق علیه‌السلام زد و فرمود: به خدا قسم که این، قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم است. عنبسه نیز می‌گوید: بعد از رحلت امام باقر علیه‌السلام خدمت امام صادق علیه‌السلام رسیدم و این حدیث جابر را به اطلاع آن حضرت رساندم. فرمود: جابر راست گفته، مگر شما نمی‌دانید که هر امامی قائمی به حق است. [۲۷]. همچنین در سخن دانشمندان دینی به غیر حضرت مهدی(عج) نیز قائم گفته شده است. شیخ مفید در مورد امام رضا علیه‌السلام می‌نویسد: امام قائم بعد از موسی بن جعفر علیه‌السلام فرزند او علی بن موسی الرضا علیه‌السلام بود. [۲۸]. سومین پاسخ از روایتی به دست می‌آید که حاکی است روایات قائم بودن امام کاظم علیه‌السلام تحریف شده‌ی دست واقفیه است: حسن بن قیاما می‌گوید: از امام رضا علیه‌السلام سؤال کردم چه اتفاقی برای پدر شما افتاد؟ (زنده است یا رحلت کرد؟) حضرت فرمود: از دنیا رفت همانطور که پدران او از دنیا رفتند. گفتم: پس این حدیث که زرعه از محمد بن سماعه نقل کرده، چیست که امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: برای فرزندم (امام کاظم علیه‌السلام) پنج حادثه رخ خواهد داد که برای پیامبران واقع شد. مورد حسادت واقع می‌شود همان گونه که یوسف مورد حسادت واقع شد، غایب می‌شود همان گونه که یونس غایب شد و... حضرت پاسخ داد: زرعه دروغ گفته است زیرا حدیث سماعه این است که امام صادق علیه‌السلام فرمود: در مورد قائم پنج حادثه رخ می‌دهد و نفرمود پسر. [۲۹]. بنابراین، اضافه کردن این کلمه (ابنی) از سوی واقفیه بوده است.

تأخیر در تولد امام جواد

بعد از امام حسین علیه‌السلام امامت هر یک از آن بزرگواران به فرزندشان می‌رسد و زنان در این امر بهره‌ای ندارند. از سوی دیگر امام رضا علیه‌السلام در سال ۲۰۳ رحلت کردند و امام جواد علیه‌السلام سال ۱۹۵ متولد شدند؛ یعنی ۸ سال قبل از شهادت حضرت رضا علیه‌السلام. این تأخیر توانست برای مدت کمی سبب شک بعضی از شیعیان گردد و به دست واقفیان بهانه بدهد. ابن قیامی واقفی نامه‌ای خدمت امام رضا علیه‌السلام نوشت که شما چگونه امام هستید، در حالی که فرزند ندارید؟ امام در جواب وی نوشتند: از کجا دانستی من فرزندی ندارم به خدا قسم این ایام نمی‌گذرد مگر آنکه خداوند به من فرزندی عنایت می‌کند که سبب جدایی حق از باطل گردد. [۳۰]. اندیشه‌ی مهدویت امام کاظم علیه‌السلام از طرف واقفیه ترویج می‌گردید. بعد از تولد امام جواد علیه‌السلام، امام رضا علیه‌السلام ضمن اعلام این خبر، بهانه‌جویی‌های واقفیه را باطل کردند و حجت را بر آنها تمام نمودند.

پایان ظلمت

عواملی که سبب شکست واقفیان گردید را می‌توان بدین ترتیب برشمرد: الف: تلاشها و بیانات روشنگر امامان معصوم علیهم‌السلام علیه واقفیه که به سه دسته تقسیم می‌شود: ۱- سخنانی که در نكوهش و مذمت واقفیه بیان گردیده است؛ مانند سخن امام رضا علیه‌السلام در ضمن روایات متعدد، که می‌فرماید: «اینها معاند حق و برپاکننده‌ی گناه هستند و برگشتشان به طرف جهنم خواهد بود سرگردان زندگی می‌کنند و بی دین می‌میرند. لعنت خدا بر آنان باد که بسیار دروغ می‌گویند. آنانی که گفتند دست خدا بسته است واقفیانند». [۳۱]. ۲- تأکید بر ادامه داشتن امامت تا حضرت مهدی(عج)؛ این مطلب را در زیارتنامه هر یک از ائمه مشاهده

می‌نماییم. تأکیده‌های فراوان بر زیارت قبر علی بن موسی الرضا علیه‌السلام نیز خود اعلام مبارزه‌ای آشکار علیه واقفیه می‌باشد. ۳- نبرد مالی و اقتصادی با واقفیان؛ به گونه‌ای که شیعیان را از پرداخت زکات به واقفیه منع کردند. ب: تلاش شیعیان، که بخشی از آن به صورت مناظره با بزرگان واقفیه بود؛ همچون مناظره علی بن اسماعیل میثمی و یونس بن عبدالرحمان با بعضی از آنان. [۳۲] و بخشی به صورت تألیف کتاب در ردّ واقفیه. نجاشی رجال بزرگ شیعه، کتابهای زیادی تحت عنوان «الردّ علی الواقفه» بر می‌شمرد که از سوی اصحاب ائمه علیهم‌السلام تألیف شده است. ج: بی‌پایگی و بطلان واقفیه. سنت الهی بر احقاق حق و ابطال باطل است هر چند که باطل چند روزی جولان دارد؛ اما دولت از آن حق است. بطلان و بی‌اساس بودن واقفیان را با توجه به عوامل پیدایش آنان و روشهای کاربردی این گروه می‌توان پی برد؛ چرا که ابزاری که آنان در پیشبرد اهداف خود در اختیار داشتند، عبارت بود از: تطبیع، تحریف، تهدید و کتمان حقایق که هر یک با توجه به حقایقی تاریخی اثبات می‌گردد.

پاورقی

- [۱] مائده/۱۲.
- [۲] توبه/۳۷.
- [۳] تفسیر نورالثقلین، عبدالعلی بن جمعه العروسی، ذیل آیه.
- [۴] فرق الشیعه، نوبختی، ص ۷۹ - ۸۰. البته بعضی قطعه را بر شیعیان دوازده امامی اطلاق کرده‌اند. ر ک: ملل و نحل شهرستانی، ج ۱، ص ۱۵۰.
- [۵] صف/۸.
- [۶] رجال الکشی، ابو عمرو الکشی، ج ۲، ص ۷۵۶.
- [۷] مشرق الشمسین، شیخ بهائی، ص ۷ - ۸.
- [۸] حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان، ج ۲، ص ۷۱.
- [۹] الخصال، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۳۳.]
- [۱۰] الغیبه، شیخ طوسی، ص ۴۲.
- [۱۱] علل الشرایع، شیخ صدوق، ص ۲۳۵.
- [۱۲] همان، ص ۲۳۶.
- [۱۳] رجال الکشی، ج ۲، ص ۷۶۸.
- [۱۴] الفصول المختاره، شیخ مفید، ص ۳۱۵.
- [۱۵] فرق الشیعه، ص ۸۸.
- [۱۶] اصول کافی، محمد بن یعقوب کلینی، ج ۲، ص ۱۰۶.
- [۱۷] عیون اخبار الرضا، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۱۰۶.
- [۱۸] اصول کافی، ج ۲، ص ۲۲۵.
- [۱۹] همان، ص ۲۲۴.
- [۲۰] عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۹۷.
- [۲۱] حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، ج ۲، ص ۶۹.
- [۲۲] فوائد الوحید البهبهانی، علامه وحید بهبهانی، ص ۴۱.

- [۲۳] الغیبه، ص ۳۰.
- [۲۴] همان، ص ۳۱.
- [۲۵] همان، ص ۳۵.
- [۲۶] کمال الدین و تمام النعمه، شیخ صدوق، ج ۲، ص ۳۷۷.
- [۲۷] اصول کافی، ج ۲، ص ۸۰.
- [۲۸] الارشاد، شیخ مفید، ج ۲، ص ۲۳۹.
- [۲۹] رجال الکشی، ج ۲، ص ۷۷۴.
- [۳۰] الارشاد، ج ۲، ص ۲۶۶.
- [۳۱] رجال الکشی، ج ۲، ص ۷۵۵.
- [۳۲] فرق الشیعه، ص ۸۱.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت های گسترده مرکز :

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
 ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه
 ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...
 د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
 و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)
 ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
 ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-
 ۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

